

3. Prevence záškoláctví

1. Dobu a způsob uvolnění žáka ze školního vyučování stanoví školní řád
2. V případě podezření z nevěrohodnosti dokladu potvrzujícího důvod nepřítomnosti žáka, se může ředitel školy v dané věci obrátit na zákonného zástupce nezletilého žáka, nebo požádat o spolupráci věcně příslušný správní orgán.
3. Školní docházku žáků své třídy eviduje třídní učitel.
4. Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka.

Nepřítomnost nezletilého žáka základní a střední školy ve škole omlouvá v souladu s platnými právními předpisy zákonný zástupce žáka, zletilý žák omlouvá svou nepřítomnost sám.

5. Základní a střední škola může požadovat doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem žáka, a to pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem nezletilého žáka (popřípadě vychovatelem domova mládeže) nebo omluvenky vystavené zletilým žákem, a to pouze v případě, že nepřítomnost žáka ve škole přesáhne tři dny školního vyučování (jen zcela výjimečně i při kratší době).

6. Na dobu nepřítomnosti žáka ve škole, která předchází návštěvě žáka u ošetřujícího lékaře, resp. praktického lékaře pro děti a dorost, není tento lékař oprávněn vydat potvrzení o nemoci, neboť zpětně nelze jednoznačně a zodpovědně posoudit zdravotní stav žáka.

7. Školy a zdravotnická zařízení, tedy i praktičtí lékaři pro děti a dorost, jsou v souladu s § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, povinni oznamovat orgánu sociálně-právní ochrany dětí skutečnosti nasvědčující tomu, že se v konkrétních případech jedná o děti, na něž se sociálně-právní ochrana zaměřuje (o děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku; o děti, jejichž rodiče neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti, nebo tato práva nevykonávají či jich zneužívají apod.).

Postup při řešení neomluvené nepřítomnosti žáka.

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje.

Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost.

1. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce nebo zletilý žák pozván doporučeným dopisem.

- a) Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání a upozorní na povinnost stanovenou zákonem.
- b) Seznámí zákonného zástupce nebo zletilého žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti.

c) Proveďte zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem nebo zletilým žákem.

d) Zákonný zástupce nebo zletilý žák zápis podepíše a obdrží kopii zápisu. Případné odmítnutí podpisu nebo převzetí zápisu zákonným zástupcem nebo zletilým žákem se do zápisu zaznamená.

2. Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolává ředitel školy školní výchovnou komisi.

a) Pozvání zákonných zástupců na jednání školní výchovné komise se provádí doporučeným dopisem.

b) O průběhu a závěrech se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.

3. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.

V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

(zkráceno)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10 194/2002-14

Tato směrnice je v nezkrácené podobě uvedena ve Věstníku MŠMT, březen 2002, sešit 3 a obsahuje tyto přílohy:

Podklady k jednání Školské přestupkové komise

1. Kopie písemného pozvání zákonných zástupců žáka k návštěvě školy
2. Kopie zápisu z pohovoru se zákonnými zástupci žáka
3. Písemné vyjádření výchovného poradce
4. Kopie písemného pozvání zákonných zástupců žáka na jednání výchovné komise
5. Kopie zápisu z jednání výchovné komise

Záznam o pohovoru o neomluvené absenci žáka,žákyně.

Jméno žáka /žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Škola – třída – ročník:	

Zákonní zástupci žáka navštívili školu: - na vyzvání - z vlastního zájmu

Účastníci pohovoru (jméno a prac. zařazení):

Stanovisko výchovného poradce:

Zápis z pohovoru:

Závěry pohovoru, doporučení, dohodnutý další postup:

**S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry pohovoru.
V případě pokračující neomluvené absence berou zákonní zástupci na vědomí možné následky spojené s přestupkovým řízením, popř. následným trestním oznámením.**

Datum:

Podpis zákonných zástupců:

Razítko školy:

Podpis třídního učitele / učitelky:

Základní škola, Příbram VIII, Školní 75

Pan,paní

Č.j.: /2008 -3

Vyřizuje/telef.: D.Křápková 318 626 491
724 244 154

V Příbrami200.

Věc:Upozornění na neplnění povinnosti zákonného zástupce nezletilého žáka

Vážený (á) pane (paní)

Vaše dítě není oddo..... přítomno ve škole a do dnešního dne jste jako zákonný zástupce neomluvil jeho absenci.

Upozorňuji Vás na skutečnost, že podle ustanovení § 22 odst. 3 písm. a) zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění jsou zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků povinni zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení.

V souladu s ustanovením § 50 odst. 1 školského zákona je zákonný zástupce žáka povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád.

Žádám vás proto o včasné omlouvání Vašeho dítěte. Na začátku absence stačí telefonicky nebo e-mailem doložit důvody nepřítomnosti Vašeho dítěte. Po ukončení absence pak písemně na omluvném listu v žákovské knížce.

Dostavte se k projednání shora uvedené věci k výchovné poradkyni dne.....v.....hod. do kanceláře zástupce ředitele v 1.patře budovy.

Varianta:

Vzhledem k tomu, že se jedná o opakovaný případ a škola Vás v minulosti bezvýsledně žádala o nápravu, předává tuto záležitost obecnímu úřadu, aby posoudil, zda jste se tímto jednáním nedopustil přestupku zanedbávání péče o povinnou školní docházku ve smyslu ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění.

.....
Mgr.Dana Křápková
ředitelka školy

Základní škola, Příbram VIII, Školní 75

Pan,paní

Č.j.: /2008 -3

Vyřizuje/telef.: D.Křápková 318 626 491
724 244 154

V Příbrami200.

Věc:Upozornění na neplnění povinnosti zákonného zástupce nezletilého žáka

Vážená paní,

Vaše dítěnar. není oddo.....200.
dosud přítomno ve škole a do dnešního dne jste jako zákonný zástupce neomluvil jeho absenci.

Protože se ve Vašem případě nejedná o první takovouto situaci, upozorňuji Vás na skutečnost, že podle ustanovení § 22 odst. 3 písm. a) zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění jsou zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků povinni zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení.

V souladu s ustanovením § 50 odst. 1 školského zákona je zákonný zástupce žáka povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád.

Vzhledem k tomu, že se jedná o opakovaný případ a škola Vás v minulosti bezvýsledně žádala o nápravu, zveme Vás na jednání výchovné komise, které se koná vod 15.30 hod. v místnosti zást. ředitelky Mgr. V.Havlíčka za přítomnosti ředitelky školy , členů výchovného týmu, zástupce PČR a OSPOD Příbram.

Mgr.Dana Křápková
ředitelka školy

**Zápis z výchovné komise
k řešení neomluvené nepřítomnosti žáka**

Jméno žáka /žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Škola – třída - ročník:	

Účastníci jednání: zákonní zástupci žáka

**třídní učitel
výchovný poradce
vedení školy
kurátor sociálně-právní ochrany dětí
školní metodik protidrogové prevence
zástupce rady školy
ostatní**

Předmět jednání:

Výchovná opatření:

Zapsal/a/:

S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry tohoto jednání.

V případě pokračující neomluvené absence berou zákonní zástupci na vědomí možné následky spojené s přestupkovým řízením, popř. následným trestním oznámením.

Datum:

Podpis zákonných zástupců:

Razítko školy:

Podpis ředitele / ředitelky školy:

Přestupková komise obce či městské části v.....

OZNÁMENÍ O ZANEDBÁNÍ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Žák/žákyně:	Bydliště:
R.Č.:	Ročník:
Rok školní docházky:	
Počet zameškaných hodin celkem:	Dítě je ve výchově:
Z toho neomluveno:	1) zákon. zástupců: a) obou rodičů
Jedná se o záškoláctví: a) jednorázové	b) pouze otce
b) opakované	c) pouze matky
	2) ostatní:
Zákonný zástupce:	Bydliště/sídlo:
Zaměstnavatel:	
Zákonný zástupce:	Bydliště/sídlo:
Zaměstnavatel:	

Opatření k řešení záškoláctví přijatá školou:

- 1/ Ve věci neomluvené absence byli dne.....zákonní zástupci žáka písemně pozváni k návštěvě školy.
- 2/ Pohovor se zákonnými zástupci žáka se konal dne
- 3/ Ve spolupráci třídního učitele s lékařem byla ověřena fakta (věrohodnost omluvenky, porušování léčebného řádu apod.).
- 4/ Výchovným poradcem bylo zpracováno vyjádření k případu záškoláctví.
- 5/ Vzhledem k pokračujícímu záškoláctví žáka byli dne.....zákonní zástupci písemně pozváni do školy na jednání výchovné komise.
- 6/ Jednání výchovné komise se konalo dne
- 7/ Záškoláctví přesáhlo (25)..... neomluvených hodin a pokračuje.Oznamuje se jako přestupek na Školskou přestupkovou komisi

.....

Poznámka:

.....

Datum

třídní učitel/učitelka

ředitel/ředitelka

razítko školy

Přílohy: podklady k jednání Školské přestupkové komise

1. Kopie písemného pozvání zákonných zástupců žáka k návštěvě školy
2. Kopie zápisu z pohovoru se zákonnými zástupci žáka
3. Písemné vyjádření výchovného poradce
4. Kopie písemného pozvání zákonných zástupců žáka na jednání výchovné komise
5. Kopie zápisu z jednání výchovné komise

2. Absence žáka

2. 1. Povinnost docházky

2. 1. 1 Povinná školní docházka

Žák (nejčastěji základní školy nebo nižšího stupně víceletého gymnázia) je povinen plnit povinnou školní docházku.

Tato povinnost je povinností:

- a) zákonného zástupce dítě přihlásit k zápisu k povinné školní docházce a dále zajistit, aby dítě řádně plnilo povinnou školní docházku,
- b) dítěte (žáka) řádně plnit povinnou školní docházku.

zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění

§ 36 odst. 1

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku (dále jen „povinná školní docházka“).

§ 36 odst. 4

Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

§ 22 odst. 1 písm. a)

Žáci a studenti jsou povinni řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat ...

§ 22 odst. 3 písm. a)

Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni zajistit, aby dítě a žák řádně docházel do školy nebo školského zařízení ...

2. 1. 2 Školní docházka nezletilých žáků

Žáci, kteří již splnili povinnou školní docházku, kteří jsou žáky základní školy nebo střední školy, nejsou ze zákona povinni se dále vzdělávat.

Jestliže však projeví svou vůli a pokračují ve vzdělávání, jsou povinni se podrobit pravidlům docházky do školy nebo školského zařízení, které stanoví školský zákon nebo interní předpisy dané školy nebo školského zařízení.

Pokračování ve vzdělávání nezletilého žáka je povinností:

- nezletilého žáka řádně docházet do školy nebo školského zařízení řádně se vzdělávat,
- zákonného zástupce žáka zajistit, aby nezletilý žák řádně docházel do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělával.

zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění

§ 22 odst. 1 písm. a)

Žáci a studenti jsou povinni řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat ...

§ 22 odst. 3 písm. a)

Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni zajistit, aby dítě a žák řádně docházel do školy nebo školského zařízení ...

2. 1. 3 Školní docházka zletilých žáků

Žáci, kteří již splnili povinnou školní docházku a jsou zletilí, již nejsou zastoupeni zákonným zástupcem a plnění školní docházky je výlučně jejich volbou a povinností.

Pokračování ve vzdělávání zletilého žáka je povinností:

- zletilého žáka řádně docházet do školy nebo školského zařízení řádně se vzdělávat.

zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění

§ 22 odst. 1 písm. a)

Žáci a studenti jsou povinni řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat ...

§ 22 odst. 3 písm. a)

Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni zajistit, aby dítě a žák řádně docházel do školy nebo školského zařízení ...

2. 2. Povinnost rodičů omlouvat nepřítomnost žáka

2. 2. 1 Povinnost rodičů (zákonných zástupců) omlouvat nepřítomnost nezletilého žáka

zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění

§22 odst. 3 písm. d)

Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem ...

2. 2. 2 Povinnost zletilých žáků omlouvat svou nepřítomnost ve výuce

Zletilé žáky již rodiče neomlouvají, protože nejsou jejich zákonnými zástupci.

zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění

§ 22 odst. 2 písm. b)

Zletilí žáci a studenti jsou dále povinni dokládat důvody své nepřítomnosti ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školským řádem.

2. 3. Jednání s rodiči

Jednání s rodiči se týká jejich

a) práv,

b) povinností

ohledně přítomnosti jejich zletilých nebo nezletilých dětí ve vyučování.

V případě zletilých i nezletilých žáků se uplatňuje § 30 odst. 1 písm. a) školského zákona.

zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění

§ 30 odst. 1 písm. a)

Ředitel školy vydá školní řád; ředitel školského zařízení vnitřní řád. Školní řád a vnitřní řád upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků, studentů a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky ...

Rodiče (zákonní zástupci) nezletilých žáků mají spolu se svými nezletilými dětmi právo být informováni o průběhu vzdělávání.

zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění

§ 21 odst. 2

Práva uvedená v odstavci 1 s výjimkou písm. a) a d) mají také zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků.

§ 21 odst. 1 písm. b)

Žáci a studenti mají právo na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání ...

Rodiče (jež ne zákonní zástupci) zletilých žáků mají také právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání jejich zletilých dětí s podmínkou, že vůči nim plní vyživovací povinnost.

§ 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění

§ 21 odst. 3

Na informace podle odstavce 1 písm. b) mají v případě zletilých žáků a studentů právo také jejich rodiče, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost.

§ 21 odst. 1 písm. b)

Žáci a studenti mají právo na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání ...

V případě, kdy rodiče neplní řádně povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti, působí i obecní úřad.

zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění

§ 10 odst. 1

Obecní úřad je povinen

- b) působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti,
- c) projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte,

2.4. Oznamování

zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění

Státní orgány a organizace poskytují správním orgánům potřebnou součinnost. Podkladem pro zahájení řízení je oznámení - organizace, občana,.. Přestupky projednávají obecní úřady, policie a jiné správní orgány.

zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění

§7 odst. 2

Každý je oprávněn upozornit orgán sociálně-právní ochrany na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti.

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10 194/2002-14

(i když byl vydán podle starého školského zákona 29/1984 Sb., je stále uváděn v platných předpisech MŠMT)

Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolává ředitel školy školní výchovnou komisi, nad 25 hodin zašle oznámení orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.

2. 5. Postih rodičů

Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí:

§ 59

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

g) jako osoba odpovědná za dítě ponechá dítě bez náležitého dozoru přiměřeného jeho věku, rozumové vyspělosti, popřípadě zdravotnímu stavu, a tím je vystaví nebezpečí vážné újmy na zdraví, nebo v důsledku toho dítě způsobí újmu na zdraví jiné osobě nebo škodu na cizím majetku nikoli nepatrnou,

(2) Za přestupek podle lze uložit pokutu do 50 000 Kč

zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v platném znění

§ 217 odst. 1

Kdo vydá, byť i z nedbalosti, osobu mladší než osmnáct let nebezpečí zpustnutí tím, že

a) svádí ji k zahálčivému nebo nemravnému životu,

b) umožní ji vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo

c) závažným způsobem poruší svou povinnost pečovat o osobu mladší než osmnáct let, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

2.6. Upozornění – dopis rodičům

Upozornění neplnění povinnosti zákonného zástupce nezletilého žáka

Vážený (á) pane (paní)

Vaše dítě není od XX. XX. XXXX přítomno ve škole a do dnešního dne jste jako zákonný zástupce neomluvil jeho absenci.

Protože se ve Vašem případě nejedná o první takovou situaci, upozorňuji Vás na skutečnost, že podle ustanovení § 22 odst. 3 písm. a) zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění jsou zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků povinni zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení.

V souladu s ustanovením § 50 odst. 1 školského zákona je zákonný zástupce žáka povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád.

Žádám vás proto o včasné omlouvání Vašeho dítěte. Na začátku absence stačí telefonicky nebo e-mailem doložit důvody nepřítomnosti Vašeho dítěte. Po ukončení absence pak písemně na omluvném listu v žákovské knížce.

Varianta:

Vzhledem k tomu, že se jedná o opakovaný případ a škola Vás v minulosti bezvýsledně žádala o nápravu, předává tuto záležitost obecnímu úřadu, aby posoudil, zda jste se tímto jednáním nedopustil přestupku zanedbávání péče o povinnou školní docházku ve smyslu ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění.

(podpis)

titul, jméno, příjmení
ředitel školy

2. 7. Výklad MPSV k problematice záškoláctví

Uvádíme zajímavý výklad Ministerstva práce a sociálních věcí k problematice záškoláctví. Uvádí možnost neposkytnout sociální dávky rodičům, kteří neplní své povinnosti v souvislosti s řádnou školní docházkou jejich dětí.

V textu je sice odvolávka na starou vyhlášku o základní škole č. 291/1991 Sb. Protože smysl nového školského zákona č. 561/2004 Sb. a jeho prováděcích předpisů se nezměnil, lze tento postup uplatnit i po 1. 1. 2005. Poskytuje škole možnost účinnějšího jednání s problémovými rodiči, nebo s orgány sociální péče.

Použité právní normy:

- Metodický pokyn MŠMT č.j. 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví. (je stále uváděn mezi platnými předpisy MŠMT).
- Metodický pokyn MPSV 3/2003
- **Zákon č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociální potřebnosti“)**

Od 1. 1. 2004 nabyla účinnosti novela zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti. Nově je v tomto zákoně stanovena podmínka sociální potřebnosti zaměřená na rodiče, kteří neplní povinnosti zákonného zástupce nezaopatřeného dítěte spojené s řádným plněním povinné školní docházky. V zákoně o sociální potřebnosti¹ zní tato podmínka takto:

„Občan se nepovažuje za sociálně potřebného, i když jeho příjem nedosahuje částek životního minima, jestliže jeho celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že mu mohou plně zaručit dostatečné zajištění jeho výživy a ostatních základních osobních potřeb a nezbytných nákladů na domácnost a toto zajištění vlastním přičiněním lze na občanu spravedlivě žádat. Za sociálně potřebného se též nepovažuje rodič, který neplní povinnosti zákonného zástupce nezaopatřeného dítěte spojené s řádným plněním povinné školní docházky podle zvláštního právního předpisu², pokud dítě je pro účely sociální potřebnosti společně posuzovanou osobou.“

Cílem tohoto opatření je zabránění budoucímu sociálnímu vyloučení nezaopatřených dětí, ke kterému by mohlo dojít v souvislosti s neukončením povinné školní docházky, popřípadě se získáním nižší kvalifikace v důsledku horších školních výsledků způsobených absencí a řádným neplněním školní docházky. Vzhledem k tomu, že zákon o sociální potřebnosti nestanovuje limit pro počet dní nebo hodin, kdy dítě bez omluvy nedochází pravidelně do školy, doporučuje se, aby počet neomluvených hodin byl pro příslušný správní orgán, rozhodující o sociální potřebnosti občana (společně posuzovaných osob,) stanoven na více jak 10 hodin.

Uvedené doporučení vychází z metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 10194/2002-14, k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, uveřejněném ve Věstníku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, sešit 3 z března 2002 (dále jen metodický pokyn). Především metodický pokyn ukládá třídnímu učiteli o neomluvené, i zvýšené omluvené, nepřítomnosti v rámci školní docházky informovat výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje.

¹ § 3 odst. 2 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti

² § 36 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon)

Důležité je, že neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin třídní učitel řeší se zákonným zástupcem žáka formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem. Proto lze na rodiči požadovat, aby v rámci uložené povinnosti informoval o všech skutečnostech, ovlivňujících rozhodování o dávce, její výši a výplatě a uvědomil správní orgán již o neomluvených nepřítomnostech dítěte, jejichž počet nepřesahuje 10. Vyhláška ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, uvádí, že ... nepřítomnost žáka omlouvá zástupce žáka; v odůvodněných případech může škola požadovat lékařské potvrzení o nemoci žáka či jiný úřední doklad potvrzující důvod nepřítomnosti žáka...³.

Za neomluvenou nepřítomnost lze proto, v souladu s metodickým pokynem, považovat tu nepřítomnost, která je jako neomluvená potvrzena výchovnou komisí, svolanou ředitelem školy na základě informace třídního učitele. Obdobný postup je uplatňován i při zvýšené omluvené nepřítomnosti, se kterou se rovněž škola podle metodického pokynu zabývá. Metodický pokyn ve svých ustanoveních zohledňuje povinnost školy...oznámit bez zbytečného odkladu místně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti nasvědčující tomu, že se v konkrétním případě jedná o děti, na něž se sociálně-právní ochrana zaměřuje (o děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku; o děti, jejichž rodiče neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti, nebo tato práva nevykonávají či jich zneužívají apod.)...⁴

V souladu se svou oznamovací povinností ředitel školy informuje zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí o svolání školní výchovné komise při neomluvené nepřítomnosti žáka v počtu nad 10 hodin⁵ Jestliže neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy v rámci plnění oznamovací povinnosti zašle příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s tím, že existuje podezření ze spáchání přestupku na úseku školství a výchovy mládeže podle § 31 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích⁶.

S ohledem na rozdělení školního roku na dvě pololetí doporučuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby sledovaným obdobím pro kontrolu účelu posuzování řádného plnění povinností zákonného zástupce nezaopatřeného dítěte spojené s řádným plněním povinné školní docházky bylo školní pololetí. Znamená to, že se hodiny neomluvené nepřítomnosti začínají sčítat vždy od začátku pololetí (1. pololetí - září až leden, 2. pololetí - únor až červen). Následnou kontrolu umožňuje předložení pololetního a závěrečného vysvědčení, popřípadě jeho kopie, je-li nutné vrátit vysvědčení do školy následující den, pokud nebude se školou dohodnuta možnost pozdějšího odevzdání vysvědčení právě z důvodu potřebné kontroly. **V kalendářním měsíci, kdy dosáhne počet hodin neomluvené nepřítomnosti čísla 11 a více, není plněna podmínka sociální potřeby a dávka nenáleží.** Ministerstvo práce a sociálních věcí doporučuje, a to s ohledem na případný pozitivní dopad výchovného působení rodiče na dítě po odejmutí dávky sociální péče, aby v dalším kalendářním měsíci, pokud v něm nedošlo k neomluvené nepřítomnosti, dávka sociální péče opět náležela, tj. aby rodič (společně posuzované osoby), pokud splňuje další podmínky sociální potřeby, byl znovu za sociálně potřebného považován. Pokud však v některém z dalších měsíců školního

³ § 3 odst. 10 vyhláška MŠMT č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů

⁴ § 10 odst. 4, § 6 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

⁵ čl. II odst. 8 metodického pokynu

⁶ čl. II odst. 10 metodického pokynu

pololetí, navazujících na měsíc bez neomluvené nepřítomnosti, bude dítě mít opět alespoň jednu další hodinu neomluvené nepřítomnosti, není znovu pro rodiče splněna podmínka sociální potřeby, protože se tato hodina připočítá k předchozím hodinám neomluvené nepřítomnosti, jejichž počet v předchozím období přesáhnul 10, a dávka za tento měsíc nebude opět náležet.

Některé příklady posuzování plnění podmínek sociální potřeby ve vztahu k neomluvené absenci

měsíc	neoml. hod. v měsíci	sociální potřeba?
únor	11	ne
březen	0	ano
duben	1	ne
květen	1	ne
červen	0	ano

měsíc	neoml. hod. v měsíci	sociální potřeba?
únor	11	ne
březen	0	ano
duben	0	ano
květen	0	ano
červen	0	ano

měsíc	neoml. hod. v měsíci	sociální potřeba?
únor	0	ano
březen	6	ano
duben	6	ne
květen	0	ano
červen	0	ano

měsíc	neoml. hod. v měsíci	sociální potřeba?
únor	0	ano
březen	42	ne
duben	0	ano
květen	0	ano
červen	0	ano

měsíc	neoml. hod. v měsíci	sociální potřeba?
únor	3	ano
březen	3	ano
duben	3	ano

květen	3	ne
červen	3	ne

měsíc	neoml. hod. v měsíci	sociální potřebnost?
únor	3	ano
březen	1	ano
duben	4	ano
květen	1	ano
červen	1	ano

měsíc	neoml. hod. v měsíci	sociální potřebnost?
únor	25	ne
březen	35	ne
duben	4	ne
květen	0	ano
červen	0	ano

měsíc	neoml. hod. v měsíci	sociální potřebnost?
únor	10	ano
březen	25	ne
duben	45	ne
květen	32	ne
červen	0	ano

3. Prevence záškoláctví

1. Dobu a způsob uvolnění žáka ze školního vyučování stanoví školní řád
2. V případě podezření z nevěrohodnosti dokladu potvrzujícího důvod nepřítomnosti žáka, se může ředitel školy v dané věci obrátit na zákonného zástupce nezletilého žáka, nebo požádat o spolupráci věcně příslušný správní orgán.
3. Školní docházku žáků své třídy eviduje třídní učitel.
4. Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka.

Nepřítomnost nezletilého žáka základní a střední školy ve škole omlouvá v souladu s platnými právními předpisy zákonný zástupce žáka, zletilý žák omlouvá svou nepřítomnost sám.

5. Základní a střední škola může požadovat doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem žáka, a to pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem nezletilého žáka (popřípadě vychovatelem domova mládeže) nebo omluvenky vystavené zletilým žákem, a to pouze v případě, že nepřítomnost žáka ve škole přesáhne tři dny školního vyučování (jen zcela výjimečně i při kratší době).

6. Na dobu nepřítomnosti žáka ve škole, která předchází návštěvě žáka u ošetřujícího lékaře, resp. praktického lékaře pro děti a dorost, není tento lékař oprávněn vydat potvrzení o nemoci, neboť zpětně nelze jednoznačně a zodpovědně posoudit zdravotní stav žáka.

7. Školy a zdravotnická zařízení, tedy i praktičtí lékaři pro děti a dorost, jsou v souladu s § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, povinni oznamovat orgánu sociálně-právní ochrany dětí skutečnosti nasvědčující tomu, že se v konkrétních případech jedná o děti, na něž se sociálně-právní ochrana zaměřuje (o děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku; o děti, jejichž rodiče neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti, nebo tato práva nevykonávají či jich zneužívají apod.).

Postup při řešení neomluvené nepřítomnosti žáka.

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje.

Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost.

1. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce nebo zletilý žák pozván doporučeným dopisem.

- a) Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání a upozorní na povinnost stanovenou zákonem.
- b) Seznámí zákonného zástupce nebo zletilého žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti.
- c) Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem nebo zletilým žákem.
- d) Zákonný zástupce nebo zletilý žák zápis podepíše a obdrží kopii zápisu. Případné odmítnutí podpisu nebo převzetí zápisu zákonným zástupcem nebo zletilým žákem se do zápisu zaznamená.

2. Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolává ředitel školy školní výchovnou komisi.

a) Pozvání zákonných zástupců na jednání školní výchovné komise se provádí doporučeným dopisem.

b) O průběhu a závěrech se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.

3. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.

V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

(zkráceno)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10 194/2002-14

Tato směrnice je v nezkrácené podobě uvedena ve Věstníku MŠMT, březen 2002, sešit 3 a obsahuje tyto přílohy:

Podklady k jednání Školské přestupkové komise

1. Kopie písemného pozvání zákonných zástupců žáka k návštěvě školy
2. Kopie zápisu z pohovoru se zákonnými zástupci žáka
3. Písemné vyjádření výchovného poradce
4. Kopie písemného pozvání zákonných zástupců žáka na jednání výchovné komise
5. Kopie zápisu z jednání výchovné komise

[]

**S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry pohovoru.
V případě pokračující neomluvené absence berou zákonní zástupci na vědomí možné
následky spojené s přestupkovým řízením, popř. následným trestním oznámením.**

Datum:

Podpis zákonných zástupců:

Razítko školy:

Podpis třídního učitele / učitelky:

Základní škola, Příbram VIII, Školní 75

Pan,paní

Č.j.: /2008 -3

Vyřizuje/telef.: D.Křápková 318 626 491
724 244 154

V Příbrami200.

Věc:Upozornění na neplnění povinnosti zákonného zástupce nezletilého žáka

Vážený (á) pane (paní),

Vaše dítě není oddo..... přítomno ve škole a do dnešního dne
jste jako zákonný zástupce neomluvil jeho absenci.

Upozorňuji Vás na skutečnost, že podle ustanovení § 22 odst. 3 písm. a) zákona č. 561/ 2004
Sb., o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
v platném znění jsou zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků povinni zajistit, aby dítě a žák
docházel řádně do školy nebo školského zařízení.

V souladu s ustanovením § 50 odst. 1 školského zákona je zákonný zástupce žáka povinen
doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku
nepřítomnosti žáka. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve
vyučování stanoví školní řád.

Žádám vás proto o včasné omlouvání Vašeho dítěte. Na začátku absence stačí telefonicky
nebo e-mailem doložit důvody nepřítomnosti Vašeho dítěte. Po ukončení absence pak
písemně na omluvném listu v žákovské knížce.

Dostavte se k projednání shora uvedené věci k výchovné poradkyni
dne.....v.....hod. do kanceláře zástupce ředitele v 1.patře budovy.

Varianta:

Vzhledem k tomu, že se jedná o opakovaný případ a škola Vás v minulosti bezvýsledně žádala o nápravu, předává tuto záležitost obecnímu úřadu, aby posoudil, zda jste se tímto jednáním nedopustil přestupku zanedbávání péče o povinnou školní docházku ve smyslu ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění.

.....
Mgr.Dana Křápková
ředitelka školy

Základní škola, Příbram VIII, Školní 75

Pan,paní

Č.j.: /2008 -3

Vyřizuje/telef.: D.Křápková 318 626 491
724 244 154

V Příbrami200.

Věc:Upozornění na neplnění povinnosti zákonného zástupce nezletilého žáka

Vážená paní,

Vaše dítěnar. není oddo.....200.
dosud přítomno ve škole a do dnešního dne jste jako zákonný zástupce neomluvil jeho absenci.

Protože se ve Vašem případě nejedná o první takovouto situaci, upozorňuji Vás na skutečnost, že podle ustanovení § 22 odst. 3 písm. a) zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění jsou zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků povinni zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení.

V souladu s ustanovením § 50 odst. 1 školského zákona je zákonný zástupce žáka povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád.

Vzhledem k tomu, že se jedná o opakovaný případ a škola Vás v minulosti bezvýsledně žádala o nápravu, zveme Vás na jednání výchovné komise, které se koná vod 15.30 hod. v místnosti zást. ředitelky Mgr. V.Havlíčka za přítomnosti ředitelky školy , členů výchovného týmu, zástupce PČR a OSPOD Příbram.

Mgr.Dana Křápková
ředitelka školy

Zápis z výchovné komise k řešení neomluvené nepřítomnosti žáka

Jméno žáka /žákyně:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Škola – třída - ročník:	

Účastníci jednání: zákonní zástupci žáka

třídní učitel
výchovný poradce
vedení školy
kurátor sociálně-právní ochrany dětí
školní metodik protidrogové prevence
zástupce rady školy
ostatní

Předmět jednání:

Výchovná opatření:

Zapsal/a/:

S uvedenými skutečnostmi zákonní zástupci souhlasí a zavazují se řídit závěry tohoto jednání.

V případě pokračující neomluvené absence berou zákonní zástupci na vědomí možné následky spojené s přestupkovým řízením, popř. následným trestním oznámením.

Datum:

Podpis zákonných zástupců:

Razítko školy:

Podpis ředitele / ředitelky školy:

Přestupková komise obce či městské části v.....

OZNÁMENÍ O ZANEDBÁNÍ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Žák/žákyně:		Bydliště:
R.Č.:	Ročník:	
Rok školní docházky:		
Počet zameškaných hodin celkem:	Dítě je ve výchově: 2) zákon. zástupců: a) obou rodičů d) pouze otce e) pouze matky 2) ostatní:	
Z toho neomluveno:		
Jedná se o záškoláctví: a) jednorázové b) opakované		
Zákonný zástupce:	Bydliště/sídlo:	
Zaměstnavatel:		
Zákonný zástupce:	Bydliště/sídlo:	
Zaměstnavatel:		

Opatření k řešení záškoláctví přijatá školou:

1/ Ve věci neomluvené absence byli dne.....zákonní zástupci žáka písemně pozváni k návštěvě školy.

2/ Pohovor se zákonnými zástupci žáka se konal dne

3/ Ve spolupráci třídního učitele s lékařem byla ověřena fakta (věrohodnost omluvenky, porušování léčebného řádu apod.).

4/ Výchovným poradcem bylo zpracováno vyjádření k případu záškoláctví.

5/ Vzhledem k pokračujícímu záškoláctví žáka byli dne.....zákonní zástupci písemně pozváni do školy na jednání výchovné komise.

6/ Jednání výchovné komise se konalo dne

7/ Záškoláctví přesáhlo (25)..... neomluvených hodin a pokračuje.Oznamuje se jako přestupek na Školskou přestupkovou komisi

.....
Poznámka:

.....
Datum třídní učitel/učitelka ředitel/ředitelka razítko školy

Přílohy: podklady k jednání Školské přestupkové komise

1. Kopie písemného pozvání zákonných zástupců žáka k návštěvě školy
2. Kopie zápisu z pohovoru se zákonnými zástupci žáka
3. Písemné vyjádření výchovného poradce
4. Kopie písemného pozvání zákonných zástupců žáka na jednání výchovné komise
5. Kopie zápisu z jednání výchovné komise